รูปธรรมภายนอก เช่น พัฒนาวัตถุ พัฒนาสังคม พัฒนาบ้านเมือง พัฒนากิจการต่างๆ ก็ใช้คำว่าพัฒนา ถ้าพัฒนาชีวิต หรือพัฒนาคน พัฒนามนุษย์ ก็ใช้คำว่าภาวนา (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2532: 1-2) เป็นรากฐานของการพัฒนาคน โดยการฝึกอบรม การทำให้เกิดขึ้นหรือการเจริญ ซึ่ง 4 เรื่องของการภาวนาที่ปรากฏในหลักธรรม ประกอบด้วย กายภาวนา ศีลภาวนา จิตภาวนาและปัญญาภาวนา

หลักธรรมภาวนา 4 (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2550: 25) ประการที่กล่าวย่อมแสดงถึงการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันฉันพี่น้องเพื่อให้เกิดความสุขความเจริญในองค์กรฝ่ายเดียว

จึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาระบบการปฏิบัติงานแบบทีมงานสามารถจะช่วยให้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยามีความเข้มแข็งในเชิงการปฏิบัติงานร่วมกันรวมทั้งความสุข ความเจริญของบุคลากรที่อยู่ในฐานะพุทธศาสนิกชน จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจใคร่ที่ศึกษาการพัฒนาทีมงานของบุคลากรกระบวนวิธีการพัฒนาทีมงาน และกลยุทธ์การพัฒนาทีมงานของบุคลากรตามหลักพุทธธรรมในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าจะสามารถนำไปสร้างงาน สร้างคน สร้างองค์กรและสร้างประเทศให้มีความเข้มแข็งภายใต้บริบทของมหาวิทยาลัยของพระสงฆ์ไทย และพระสงฆ์จากทั่วโลกที่ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ วิจัยศึกษา บริการวิชาการแก่สังคม และการส่งเสริมพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติไทยได้อย่างไร

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในการพัฒนาทีมงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

2. เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนาทีมงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาทีมงานของบุคลากรตามหลักพุทธธรรมในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทีมงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามรูปแบบการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร ตามวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การรวบรวมข้อมูลภาคสนามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนาทีมงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิธี โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 30 รูป/คน และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการ